

॥ दक्षिणामूर्तिवर्णमालास्तोत्रम् ॥

ॐमित्येतद्यस्य बुधैर्नाम गृहीतं
यद्भासेदं भाति समस्तं वियदादि ।
यस्याज्ञातः स्वस्वपदस्था विधिमुख्या-
स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १ ॥
नम्राङ्गाणां भक्तिमतां यः पुरुषार्था-
न्दत्वा क्षिप्रं हन्ति च तत्सर्वविपत्तीः ।
पादाम्भोजाधस्तनितापस्मृतिमीशं
तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २ ॥
मोहध्वस्त्यै वैणिकवैयासिकिमुख्याः
संविन्मुद्रापुस्तकवीणाक्षगुणान्यम् ।
हस्ताम्भोजैर्बिभ्रतमाराधितवन्त-
स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ३ ॥
भद्रारूढं भद्रदमाराधयितृणां
भक्तिश्रद्धापूर्वकमीशं प्रणमन्ति ।
आदित्या यं वाञ्छितसिद्ध्यै करुणाब्धिं
तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ४ ॥
गर्भान्तःस्थाः प्राणिन एते भवपाश-
च्छेदे दक्षं निश्चितवन्तः शरणं यम् ।
आराध्याङ्घ्रिप्रस्फुरदम्भोरुहयुग्मं
तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ५ ॥
वक्त्रं धन्याः संसृतिवार्धेरतिमात्रा-
ङ्गीताः सन्तः पूर्णशशाङ्कद्युति यस्य ।
सेवेन्तेऽध्यासीनमनन्तं वटमूलं
तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ६ ॥
तेजःस्तोमैरङ्गदसंघट्टितभास्व-
न्माणिक्योत्थैर्भासितविश्वो रुचिरैर्यः ।
तेजोमूर्तिं खानिलतेजःप्रमुखाब्धिं
तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ७ ॥
दध्याज्यादिद्रव्यककर्माण्यखिलानि
त्यक्त्वा काङ्क्षा कर्मफलेष्वत्र करोति ।
यज्जिज्ञासां रूपफलार्थी क्षितिदेव-
स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ८ ॥

क्षिप्रं लोके यं भजमानः पृथुपुण्यः
 प्रध्वस्ताधिः प्रोज्झितसंसृत्यखिलार्तिः ।
 प्रत्यग्भूतं ब्रह्म परं सन्नमते य-
 स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १ ॥
 णानेत्येवं यन्मनुमध्यस्थितवर्णा-
 न्भक्ताः काले वर्णगृहीत्यै प्रजपन्तः ।
 मोदन्ते संप्राप्तसमस्तश्रुतितन्त्रा-
 स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १० ॥
 मूर्तिश्छाया निर्जितमन्दाकिनिकुन्द-
 प्रालेयाम्भोराशिसुधाभूतिसुरेभा ।
 यस्याभ्राभा हासविधौ दक्षशिरोधि-
 स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ११ ॥
 तप्तस्वर्णच्छायजटाजूटकटाह-
 प्रोद्यद्दीचीवल्लिविराजत्सुरसिन्धुम् ।
 नित्यं सूक्ष्मं नित्यनिरस्ताखिलदोषं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १२ ॥
 येन ज्ञातेनैव समस्तं विदितं स्या-
 द्यस्मादन्यद्वस्तु जगत्यां शशशृङ्गम् ।
 यं प्राप्तानां नास्ति परं प्राप्यमनादिं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १३ ॥
 मत्तो मारो यस्य ललाटाक्षिभवाग्नि-
 स्फूर्जत्कीलप्रोषितभस्मीकृतदेहः ।
 तद्भस्मासीद्यस्य सुजातः पटवास-
 स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १४ ॥
 ह्यम्भोराशौ संसृतिरूपे लुठतां त-
 त्पारं गन्तुं यत्पदभक्तिर्दृढनौका ।
 सर्वाराध्यं सर्वगमानन्दपयोनिधिं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १५ ॥
 मेधावी स्यादिन्दुवतंसं धृतवीणं
 कर्पूराभं पुस्तकहस्तं कमलाक्षम् ।
 चित्ते ध्यायन्त्यस्य वपुर्द्राङ्गिमिषार्धं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १६ ॥
 धाम्नां धाम प्रौढरुचीनां परमं य-
 त्सूर्यादीनां यस्य स हेतुर्जगदादेः ।
 एतावान्यो यस्य न सर्वेश्वरमीड्यं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १७ ॥

प्रत्याहारप्राणनिरोधादिसमर्थै-
 भक्तैर्दान्तैः संयतचित्तैर्यतमानैः ।
 स्वात्मत्वेन ज्ञायत एव त्वरया य-
 स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १८ ॥
 ज्ञांशीभूतान्प्राणिन एतान्फलदाता
 चित्तान्तःस्थः प्रेरयति स्वे सकलेऽपि ।
 कृत्ये देवः प्राक्तनकर्मानुसरः सं-
 स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १९ ॥
 प्रज्ञामात्रं प्रापितसंबिन्निजभक्तं
 प्राणाक्षादेः प्रेरयितारं प्रणवार्थम् ।
 प्राहुः प्राज्ञा विदितानुश्रवतत्त्वा-
 स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २० ॥
 यस्यांज्ञानादेव नृणां संसृतिबोधो
 यस्य ज्ञानादेव विमोक्षो भवतीति ।
 स्पष्टं ब्रूते वेदशिरो देशिकमाद्यं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २१ ॥
 छन्नेऽविद्यारूपपटेनैव च विश्वं
 यत्राध्यस्तं जीवपरेशत्वमपीदम् ।
 भानोर्भानुष्वम्बुवदस्ताखिलभेदं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २२ ॥
 स्वापस्वप्नौ जाग्रदवस्थापि न यत्र
 प्राणश्चेतः सर्वगतो यः सकलात्मा ।
 कूटस्थो यः केवलसच्चित्सुखरूप-
 स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २३ ॥
 हा हेत्येवं विस्मयमीयुर्मुनिमुख्या
 ज्ञाते यस्मिन्स्वात्मतयानात्मविमोहः ।
 प्रत्यग्भूते ब्रह्मणि यातः कथमित्थं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २४ ॥
 येषा रम्यैर्मत्तमयूराभिधवृत्तै-
 रादौ क्लृप्ता यन्मनुवर्णैर्मुनिभङ्गी ।
 तामेवैतां दक्षिणवक्त्रः कृपयासा-
 वूरीकुर्याद्देशिकसम्राट् परमात्मा ॥ २५ ॥
 इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यस्य
 श्रिगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 श्रीदक्षिणामूर्तिवर्णमालास्तोत्रं संपूर्णम् ॥

Encoded and proofread by Sridhar Seshagiri seshagir@egr.msu.edu

---

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com
Last updated October 28, 2002